

УДК 615.825

УЧАСТЬ ЦЕНТРІВ РЕАБІЛІТАЦІЇ В УПРАВЛІННІ ЗВ'ЯЗКАМИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

Ольга СТАСЮК

Львівський державний університет фізичної культури

Анотація. Стаття присвячена проблемі необхідності застосування у діяльності реабілітаційних центрів зв'язків з громадськістю для забезпечення ефективної роботи цих закладів. На основі результатів наших досліджень визначені обсяги зв'язків з громадськістю у плануванні та реалізації управлінських функцій реабілітаційних центрів.

Ключові слова: зв'язки з громадськістю, центри реабілітації, управлінські функції, обсяги діяльності, особи з особливими потребами.

Постановка проблеми. Інтеграція неповносправних осіб у суспільство була і є актуальною проблемою сьогодення. На даний час в Україні зареєстровано 2,49 млн. осіб з особливими потребами або 5,3 % чисельності населення. Зокрема у Львівській області їх нараховується приблизно 124 тис. [5]. Такі цифри спонукають до створення суспільством інтеграційних умов для повноцінного життя цього контингенту населення. Центри реабілітації – заклади, які на даний час спроможні забезпечити це неповносправним особам. Як плануються і реалізуються зв'язки цих центрів з громадськістю є надзвичайно актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Під зв'язками з громадськістю розуміють функцію управління, що встановлює і підтримує взаємовигідні відносини між організацією і публікою, від якої залежить успіх або невдача в діяльності організації. Теоретичні аспекти та проблеми розвитку і формування зв'язків з громадськістю достатньо висвітлені у працях багатьох дослідників [1, 2, 3]. Зокрема розроблені можливі завдання зв'язків із громадськістю та способи їх рішення, функції, інструменти і форми. Дослідження вчених зводиться до твердження, що зв'язки з громадськістю як управлінська функція потрібні для ефективного функціонування будь-якої організації. Реабілітаційні центри не є виключенням.

Проте наукових праць, що розглядають питання зв'язків з громадськістю і центрів реабілітації немає, що знижує їх ефективність роботи.

Метою дослідження було проаналізувати участь центрів реабілітації в управлінні зв'язками з громадськістю.

Завдання дослідження – дослідити обсяги зв'язків з громадськістю реабілітаційних центрів у плануванні і реалізації управлінських функцій.

Методи дослідження: теоретичний аналіз літературних джерел, системний аналіз.

Результати дослідження та їх обговорення. За останні роки намітилась чітка тенденція щодо розвитку реабілітаційних послуг як бізнесу. Формуються нові приватні реабілітаційні заклади та удосконалюють свою діяльність державні. Ефективність їхньої роботи залежить від правильного управління зв'язками з громадськістю. Під терміном „правильне” ми маємо на увазі раціональну і продуману побудову цього процесу. Першочерговим аспектом якої є належні обсяги зв'язків з громадськістю у плануванні та реалізації управлінських функцій реабілітаційних центрів.

Дослідження проводилося на базі чотирьох реабілітаційних центрів міста Львова. Метод системного аналізу дав змогу вивчити їх зміст, класифікувати його за функціями управління, визначити їх обсяг.

Нами вивчалась діяльність закладів, яка була запланована і реально виконана впродовж календарного року. Для цього аналізувалися статuti та законодавчі положення реабілі-

таційних центрів, документи планування, їх протоколи засідань колегіальних органів. Інструментом аналізу був класифікатор функцій [4], модифікований згідно завдання дослідження.

Системний аналіз діяльності реабілітаційних центрів міста Львова показав, що зв'язкам з громадськістю відводяться неоднакові обсяги управлінських дій під час планування та реалізації функцій. Зведена інформація про планування і виконання функції „Зв'язки з громадськістю” подана на рис. 1.

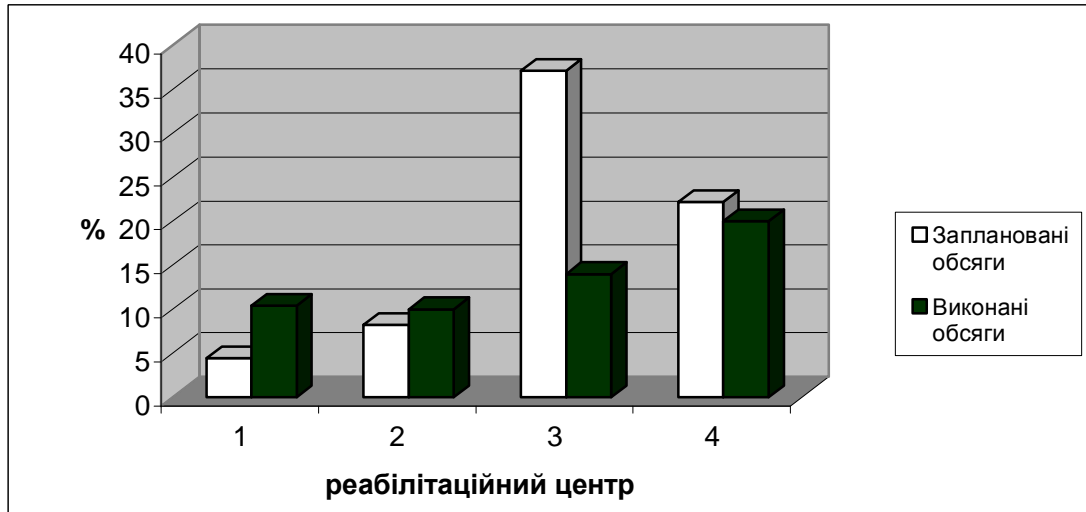


Рис. 1. Обсяги запланованої та реалізованої діяльності реабілітаційних центрів зі зв'язків з громадськістю

Примітки:

1 – Міжрегіональний центр медичної, соціально-трудової та професійної реабілітації інвалідів; 2 – Навчально-реабілітаційний центр для дітей з вадами зору „Левеня”; 3 – Навчально-реабілітаційний центр «Джерело»; 4 – Центр соціального захисту та реабілітації інвалідів „Созарін”

Заплановані й реалізовані обсяги діяльності зі зв'язків з громадськістю значно розрізняються в різних організаціях. Це дозволяє констатувати неоднакову увагу керівників реабілітаційних центрів до цього важливого аспекту функціонування.

При плануванні управлінської діяльності найбільші її обсяги відводяться на зв'язки з громадськістю Навчально-реабілітаційним центром «Джерело» – 37,1 %. Разом з тим, за реальними обсягами діяльності на першому місті – Центр соціального захисту та реабілітації інвалідів „Созарін” – 20,0 % (див. рис. 1).

Слід також зазначити, що у жодного реабілітаційного центру, у яких проводився системний аналіз, не виявлено ідентичності запланованих і реалізованих обсягів діяльності зі зв'язків з громадськістю. Лише у Центрі соціального захисту та реабілітації інвалідів „Созарін” різниця між запланованими та реальними обсягами становить тільки 2,2 %.

Значно більша різниця між запланованими і реальними обсягами спостерігається у Навчально-реабілітаційному центрі «Джерело». Так, заплановані обсяги перевищують реальні на 23,1 %. Зв'язки з громадськістю, які проводяться іншими реабілітаційними центрами, характеризуються більшими реальними обсягами. У Міжрегіональному центрі медичної, соціально-трудової та професійної реабілітації інвалідів реальні обсяги перевищують заплановані на 6 %; в Навчально-реабілітаційному центрі для дітей з вадами зору „Левеня” – на 1,8 %. Це свідчить про недостатнє планування.

Для більш детального аналізу було розукрупнено функцію „зв'язки з громадськістю” на 10 підфункцій, виконання яких передбачено документами організаційного регламентування діяльності реабілітаційних центрів (табл. 1).

Підрахунок середніх обсягів, що планувалися і реально виконувалися щодо зв'язків з громадськістю дали змогу вивести наступні узагальнені показники (табл. 1).

Таблиця 1

Середні обсяги діяльності реабілітаційних центрів щодо розвитку зв'язків з громадськістю (у %)

№ підфункції	Заплановано	Виконано
1	7,6	11,3
2	40,1	14,5
3	3,9	12,9
4	8,9	8,3
5	16,5	14,9
6	2,6	6,7
7	2,6	10,3
8	1,3	-
9	1,3	10,3
10	15,1	10,9

Примітка:

1 – співпраця із ЗМІ; 2 – співпраця з іншими центрами; 3 – співпраця з сім'ями осіб з особливими потребами; 4 – співпраця з трудовими колективами, громадськими організаціями, творчими колективами, товариствами; 5 – співпраця з органами влади; 6 – організація семінарів; 7 – організація конференцій, круглих столів; 8 – організація добродійних конкурсів, фестивалів; 9 – організація аукціонів, торгів, ярмарок, виставок, лотерей; 10 – участь у видавничій діяльності.

Таблична інформація свідчить про те, що реабілітаційні центри міста Львова дещо менше, ніж половину всіх обсягів зв'язків з громадськістю планують у вигляді співпраці з іншими центрами, але у реальній практиці обсяги її виконання є значно меншими (40,1 % до 14,5 % відповідно). На другому місці за обсягами планування знаходиться співпраця з органами влади (16,5 %). Її обсяги, що реалізовані на календарний рік майже не відрізняються від запланованих (14,9 %) (див. табл. 1). Третє місце посідає участь у видавничій діяльності (15,1 %), якої планується більше ніж реалізується. Не значно поступається за реальними обсягами під функцій: організація конференцій, круглих столів та організація аукціонів, торгів, ярмарок, виставок, лотерей. На кожну з них відводиться по 10,3 % обсягу реалізованої діяльності у сфері зв'язків з громадськістю. Проте обсяги планування цього виду діяльності є суттєво нижчими (2,6 % і 1,3 % відповідно). Це свідчить про недоліки у плануванні. На наступному місці за планованими обсягами опинилася підфункція співпраця з трудовими колективами, громадськими організаціями, творчими колективами, товариствами. На неї припадає 8,9 % запланованих на рік проти 8,3 % реальних обсягів. Співпраця із засобами масової інформації – вид зв'язків з громадськістю, на планування якого реабілітаційні центри виділяють менше запланованих обсягів, ніж реалізованих (7,6 % і 11,3 % відповідно). Важливим різновидом ефективного налагодження комунікаційних зв'язків реабілітаційних центрів з громадськістю є контакти з сім'ями осіб, які мають особливі потреби. Результати проведеного аналізу свідчать, що працівники досліджуваних закладів розуміють важливість контакту з названим контингентом. Про це свідчить 12,9 % реалізованих проти 3,9 % запланованих дій. Оскільки зазначена різниця у згаданих показниках є суттєвою, цей аспект діяльності потребує чіткого планування для можливості ефективної реалізації комунікаційних контактів з батьками та родичами осіб з особливими потребами. Аналіз всіх видів зв'язків з громадськістю свідчить, що найменша увага приділяється, підфункції, організація семінарів (2,6 % і 6,7 % планованих і реалізованих обсягів відповідно) та організація добродійних конкурсів, фестивалів (1,3 % і 0 % відповідно). На нашу думку, це можна пояснити розвитком на сучасному етапі інших видів комунікацій. Однак, у фізичні реабілітації, повинна мати місце організація добродійних конкурсів, як один із дієвих засобів залучення до реабілітаційних центрів різного

контингенту осіб з особливими потребами. Тому нехтувати цим видом зв'язків з громадськістю і залишати його поза увагою недоречно.

Висновки

На основі проведених нами досліджень зроблено наступні висновки.

1. Функція «Зв'язки з громадськістю» має місце в діяльності всіх реабілітаційних центрів міста Львова. Заходи зазначеного напрямку плануються і реалізуються на практиці.

2. Обсяги зв'язків з громадськістю у різних реабілітаційних центрах є не однаковими. Найбільші обсяги планує Навчально-реабілітаційний центр „Джерело”, найменші – Міжрегіональний центр медичної, соціально-трудової та професійної реабілітації інвалідів (37,1 % і 4,4 % відповідно). У встановленні зв'язків з громадськістю найактивнішу участь бере Центр соціального захисту та реабілітації інвалідів „Созарін” – 20 %, найменші реальні обсяги виявлені у Навчально-реабілітаційного центру для дітей з вадами зору „Левеня” – 10 %.

3. За сумарними показниками, дещо менше, ніж половина всіх видів зв'язків з громадськістю планується реабілітаційними центрами у вигляді співпраці в середині мережі центрів та інших закладів реабілітації. За обсягами виконання співпраця з органами влади – аспект діяльності, який знайшов найбільше поширення у реальній практиці реабілітаційних центрів. Цей факт пояснюються тим, що на даний час діяльність кожного з реабілітаційних центрів залежить, в першу чергу, від сприяння їх розвитку зі сторони держави.

Таким чином можна констатувати наявність резервів підвищення ефективності управління зв'язками з громадськістю, адже неоднакова увага зі сторони керівництва реабілітаційних центрів до різних видів зв'язків з громадськістю у плануванні реалізації управлінських функцій сприяє зниженню їх результативності.

Список літератури

1. Блэк С. Паблик рилейшинз. Что это такое? – М.: Новости АСЭС, 1990. – 74 с.
2. Крамаренко В.Т. Маркетинг. – Київ: ЦУЛ, 2003. – 257 с.
3. Почепцов Г.Г. Паблик Рилейшнз: Навч. посіб. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2004. – 373 с.
4. Чеховська Л.Я. Теоретико-методичні основи технології управління персоналом фізкультурних організацій: Дис ... канд. фіз. вих. // 24.00.02. – Л. – 2001. – 201 с.
5. <http://www.ukrcensus.gov.ua/results/general/estimated/lviv>.

УЧАСТИЯ РЕАБИЛИТАЦИОННЫХ ЦЕНТРОВ В УПРАВЛЕНИЕ СВЯЗЕЙ С ОБЩЕСТВЕННОСТЬЮ

Ольга СТАСЮК

*Львовский государственный университет
физической культуры*

Аннотация. Статья посвящается проблеме необходимости применения в деятельности реабилитационных центров связей с общественностью, для обеспечения эффективной работы этих заведений. На основании результатов наших исследований установлении величины связей с общественностью в планирование и реализации управленческих функций реабилитационных центров.

Ключевые слова: связи с общественностью, центры реабилитации, управленческие функции, объемы деятельности, инвалиды.

**THE PARTICIPATION OF REHABILITATION ESTABLISHMENTS
IN THE DIRECTION OF PUBLIC RELATIONS**

Olga STASJUK

Lviv State University of Physical Culture

Abstract. The article is dedicated to the problem of the necessity of using public relations in the activity of the rehabilitation centers for provision of efficiency of their work. In the results our research is determined the amounts of public relations in planning and realization direct functions of rehabilitation establishments.

Key words: public relations, centers of rehabilitation, direct functions, amounts activity, disabled persons.